

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Kristeligt Folkepartis Skatte- og afgiftspolitik : Program nr. 19 : Vedtaget af Kristeligt Folkepartis hovedbestyrelse den 7. oktober 1983

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1983

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

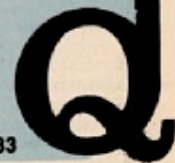
kril9832

Kristeligt Folkepartis

Skatte- og afgiftspolitik

Program nr. 19

Vedtaget af Kristeligt Folkepartis hovedbestyrelse den 7. oktober 1983

Kristeligt Folkepartis skatte- og afgiftspolitik.

INDLEDNING

Det danske samfund har oplevet en voldsom udvikling i levestandarden. Der er blevet gennemført reformer især inden for det sociale område, sundhedsvæsen, undervisning og en udbygning af de offentlige ydelser. Udviklingen har derfor været karakteriseret af en stærk vækst i beskatningen.

Kristeligt Folkeparti ønsker en velfungerende offentlig sektor, der kan yde både den enkelte borger og erhvervslivet rimelig og nødvendig service. Skattepolitikken skal 1) Sikre midlerne til at opretholde den offentlige aktivitet, der er en væsentlig forudsætning for social tryghed og god service fra fællesskab til borger. 2) Medvirke til at bringe mere økonomisk lighed mellem befolkningsgrupperne ved at udjævne de ofte meget uensartede indkomster. De stærkeste

skuldre skal bære de tungeste byrder. 3) Påvirke den økonomiske aktivitet. Konjunkturedgange skal modvirkes ved at føre en ekspansiv finanspolitik, d.v.s. ved at mindske skatteindtægterne og/eller øge udgifterne. Omvendt skal der lægges en dæmper på konjunkturopgange gennem en stram finanspolitik, d.v.s. højere skatter og/eller mindre udgifter.

Vort nuværende skattesystem har igennem længere tid været under kritik. Man har bl.a. nævnt den manglende tilskyndelse til at gøre en ekstra arbejdsindsats, dels på grund af det uheldige samspil mellem skatter og sociale ydelser, og dels på grund af den høje marginalskat. Man har også peget på den manglende retssikkerhed, ligesom skattesystemet er alt for uoverskueligt. De mange fradragsmuligheder kombineret med det uoverskuelige skattesystem medfører en stadig spekulation i, hvordan man kan undgå at betale skat. Endelig har Kristeligt Folkeparti kritiseret skattesystemet for i visse tilfælde at diskriminere ægteskabet.

Kristeligt Folkeparti ønsker at gennemføre en skatteform, der fremmer en familievenlig beskatning og

genindfører »skat-efter-evne«-princippet samt fremmer arbejdsindsats og opsparingslyst.

1) OMLEGNING AF INDKOMSTSKATTEN

Kristeligt Folkeparti foreslår den progressive statskatteskala afskaffet. Progressiv skala vil sige, at skatteprocenten stiger med stigende indkomst. Ved progressiv beskatning ville der, såfremt indkomsten var udtryk for den reelle forbrugsmulighed, ske en vis indkomstudjævning. Men den flittige brug af fradrag har i praksis næsten afskaffet progressionen.

Ser vi på den skattepligtige indkomst, er der en klar progression i det nuværende skattesystem, idet følgende er gældende:

Af en skattepligtig indkomst på 100.000 kr. betales 39,8% i skat.
Af en skattepligtig indkomst på 200.000 kr. betales 51,8% i skat.
Af en skattepligtig indkomst på 400.000 kr. betales 60,4% i skat.

Ser vi derimod på bruttoindkomsten, er progressionen reelt sat ud af kraft ved den nuværende progressive indkomstbeskatning

a) Af en bruttoindkomst på 136.002 kr. betales 28,6% i skat af bruttoindkomsten.	136.002 kr.
Ligningsmæssige fradrag	38.083 kr.
Skattepligtig indkomst	97.918 kr.
b) Af en bruttoindkomst på 367.871 kr. betales 31,8% i skat af bruttoindkomsten.	367.871 kr.
Ligningsmæssige fradrag	152.028 kr.
Skattepligtig indkomst	215.843 kr.
c) Af en bruttoindkomst på 652.434 kr. betales 32,6% i skat af bruttoindkomsten.	652.434 kr.
Ligningsmæssige fradrag	292.354 kr.
Skattepligtig indkomst	360.080 kr.
d) Af en bruttoindkomst på 1.814.704 kr. betales 28,8% i skat af bruttoindkomsten.	1.814.704 kr.
Ligningsmæssige fradrag	948.357 kr.
Skattepligtig indkomst	866.347 kr.

Dokumentation: Statistisk Tabelværk 1982, III Skatter og afgifter. Oversigt 1982. Danmarks Statistik, Kbh. 1982, side 39, tabel 5.1, side 56, tabel 5.13 (Tallene er fra indkomståret 1980).

I stedet for den progressive statskatteskala foreslår Kristeligt Folkeparti indført proportionalbeskatning (fast procent uanset indkomst) af al indkomst. I forvejen opkræves kommune- og amtsskat samt bidrag til pensions- og dagpengefond som proportionalbeskatning. Kommuner og amter skal fortsat have mulighed for ved selvstændig skatteudskrivning at fastsætte det lokale serviceniveau.

Proportionalbeskatningen udformes på følgende måde:

a) Ved ophævelsen af progressionen sættes skatteprocenten til ca. 20 med en udskrivningsprocent på 100.

b) Personfradraget ophæves, og der indføres et persontilskud til alle uanset alder, dog undtages folkepensionister. Ved indførelse af persontilskud bortfalder børnetilskud, ungdomsydelse, stipendier og statslige ydelser til børneinstitutioner.

c) Der ydes ikke persontilskud til folkepensionister, men al skat af folkepension bortfalder.

d) Der indføres en tillægsskat af de højere husstandsindkomster.

2) OFFENTLIG UDGIFFREFORM

For at modvirke inflation og for at fremme arbejdsindsats og opsparing bør de samlede offentlige udgifter ikke overstige en rimelig procentdel af nationalindkomsten. Gennem en offentlig udgiftreform skal der arbejdes på en nedsættelse af skattetrykket. Derved levnes der borgerne en rimelig del af deres indkomst, som de selv kan disponere over, herunder til opsparing og investering. Men der er ofte behov for større politisk idérigdom, når der træffes afgørelser om besparelser på de offentlige budgetter. Besparelser er ikke et mål i sig selv. Tilfældige sparerazziaer øger kun befolkningens modstand mod besparelser og reducerer isørigt sjældent det langsigtede udgiftbehov. Der må tilrettelægges en strategi, hvor vægten lægges på langsigtede besparelser, bl.a. ved nye bevillingssystemer, der ansporer til økonomisering med ressourcerne. Man kan også overveje indførelse af betaling for visse offentlige ydelser. Jo nærmere betalingen ligger borgeren, desto bedre bliver omkostningsbevidstheden.

3) SANERING OG FORENKLING AF FRADRAGSMULIGHEDERNE

Indkomstbegrebet i den danske skattelovgivning bygger på et nettoprincip: ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan de udgifter fradrages, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten.

Afskrivningerne i skattelovgivningen er netop begrundet i nettoindkomstbegrebet. Slid og forældelse af bygninger og driftmidler er en omkostning ved at erhverve en indtægt. Derfor skal den kunne fradrages. Teoretisk skulle der hvert år fradrages et beløb præcis svarende til netop dette års slid og forældelse. I praksis er dette naturligvis umuligt. Derfor er der indført nogle skematiske afskrivningsregler.

Hovedreglen om, at der kun er fradragsret for de udgifter, som er forbundet med at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, gennemhulles imidlertid på en række væsentlige punkter.

For det første er alle renteudgifter fradragsberettigede — altså også renter af privat gæld, som ikke kan betragtes som udgifter ved at erhverve, sikre og vedligeholde indtægten. Af det gennemsnitlige rentefradrag udgør de private renter næsten 3/4. Heraf igen er hovedparten renter af gæld i privat benyttet fast ejendom.

Også på et andet punkt fraviges princippet om kun at tillade omkostningsbegrundede fradrag. Først og fremmest er der indført en del opsparingsfradrag. De tager sigte på at begunstige visse former for opsparing og forsikringsstegning (præmier til livsforsikring, børneopsparing, selvpensioneringskonti, livrente, overlevelsere, invaliderente etc.).

De mange fradrag komplicerer i høj grad beskatningen og vanskeliggør gennemførelsen af en forenklet og let forståelig kildeskat. Dertil kommer, at fradragene fortrinsvis kommer de bedre stillede til gode.

Den langsigtede målsætning bør være, at man i størst mulig udstrækning når frem til at beskatte den personlige bruttoindkomst. Derfor skal alle de fradrag fjernes fra selvangivelsen, som ikke direkte vedrører erhvervelse, sikring eller vedligeholdelse af indkomsten. For rene lønmodtagere og pensionister m.v. afskaffes rentefradragsretten helt, mens aktieselskaber m.v. bevarer fradragsretten ubeskåret. Eftersom Kristeligt Folkeparti vil bevare fradragsretten for de udgifter, der er forbundet med at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, må der indføres en skelnen mellem privat og erhvervsrelateret gæld. Da det ikke er praktisk muligt at bygge en afgrænsning af private gældsrenter på, om provenuet af det konkrete lån er anvendt erhvervsrelateret eller til private formål, må en afskaffelse af fradragsretten ske efter udformning af skematiske metoder, sådan som man gør det i visse

lande. Målsætningen må være, at man kommer til en så rimelig fordeling som muligt mellem private og erhvervsmaessige renteudgifter. Aftrapningen af rentefradragsretten skal gælde såvel eksisterende som nye gældsforhold. Hermed giver virkningen for renten og byggeriet langt svagere og mere gradvis. Til gengæld undgår man en i praktisk og administrativ henseende uahænderlig sondring mellem »gammel» og »ny» rente. Da afviklingen af fradragsretten for renter af privat gæld ikke må ramme de mennesker afgørende, der har disponeret i tillid til gældende regler, må afviklingen ske over en lang periode, f.eks. 19 år. Det første år nedsætter man fradragsretten til 99% af renteudgiften, andet år til 97½%, tredje år til 95½%, fjerde år til 93%, femte år til 90%. Nedsættelsen af fradragsretten øges med ½% hvert år. De sidste år reduceres fradragsretten meget hurtigt, men da er afviklingen af den nu etablerede gæld meget langt fremme, og ved stiftelsen af ny gæld har alle kendt betingelserne. Beskatningen af lejeværdi afvikles tilsvarende. Endelig afvikles beskatningen af renteindtægter af privat opsparing på samme måde, som man afvikler rentefradragsretten for privat gæld. Man skelner mellem privat og erhvervsmaessig opsparing ved hjælp af de samme skematiske metoder, som man bruger til at skelne mellem privat og erhvervsmaessig gæld. Derudover foreslår Kristeligt Folkeparti, at hele fradragssystemet forenkles og standardiseres mest muligt. Denne skatteomlægning vil både give mulighed for en nedsættelse af trækprocenten og fremme opsparingen. De gældende regler for forsørgelseskontrakter/gavebrev (ligningslovens §14, stk. 3) klargøres, så alle her i landet hjemmehørende religiøse samfund og grupper med humanitært og religiøst formål bliver medtaget. Fradrag efter ligningslovens §8A forhøjes fra 1.000 kr. til 2.000 kr. pr. person.

4) PERSONTILSKUD TIL LANDETS BORGERE

Det gældende personfradrag for skatteydere er i realiteten et persontilskud til alle, der har en indtægt på mere end ca. 18.000 kr. årligt (alle provenuta og beløbsstørrelser er i 1982-prisniveau). Personfradraget beløber sig for statens vedkommende til ca. 3.300 kr. pr. skatteyder eller i alt ca. 14 mia. kr. Statens samlede udgifter til børnetilskud, ungdomsydelse, stipendier og bidrag til børneinstitutioner var i 1982 ca. 8 mia. kr. Endelig vil kommunerne få øget deres indtægter med godt 17. mia. kr. ved at inddrage personfradraget. Disse mia. kr. sparer staten i bloktilskud.

Kristeligt Folkeparti foreslår på den baggrund, at staten i stedet for betaler alle borgere (undtagen folkepensionister) et persontilskud på ca. 13.000 kr. Persontilskuddet forhøjes med 50% til børn af enlige, der får forhøjet børnetilskud efter gældende regler.

Dette persontilskud, der i 1982-priser vil koste staten ca. 58 mia. kr., bør reguleres i forhold til det årlige lønpristal. Den opståede manko dækkes dels via en tillægsskat på de højere indtægter, dels ved at forhøje afgifterne, dels ved øget fondsbeskatning, dels ved besparelser på arbejdsløshedsunderstøttelsen, fordi den ene eller begge ægtefæller vil have bedre mulighed for at gå på deltidsarbejde, mens børnene er små og dels ved at afskaffe det faste lønmodtagerfradrag og erstatte det med fradrag for dokumenterede udgifter, dog ikke fagforeningskontingent. Endelig kan det blive nødvendigt at sætte proportionalbeskatningsprocenten højere end 20 og/eller gennemføre offentlige besparelser.

Indførelse af generelle persontilskud til alle (undtagen folkepensionister) vil bevirke en vis progression i skatteindbetalingen til staten, en hensyntagen til familier med børn og en ensartet beskatning af familien, uanset arbejds- og indtægtsdeling, ligesom der bliver mulighed for at styrke eller mindske den sociale virkning ved at hæve eller sænke persontilskuddets

størrelse. Endelig har man mulighed for — hvis det ønskes — at ændre persontilskuddet for bestemte aldersgrupper, f.eks. for mindre børn, hvis det findes påkrævet, eller for store børn og unge, hvis uddannelse synes at nødvendiggøre det. Uanset om man ændrer persontilskuddet op eller ned, vil der aldrig som i det nugældende system kunne forekomme en marginalbeskatning, der sammen med socialtilskuddets aftrapninger beslaglægger 100% eller mere af den sidst tjente krone. Marginalskatten vil efter det foreslåede kun blive højere end skatteprocenten i de få tilfælde, hvor der endnu kan ønskes opretholdt en indkomstbestemt social ydelse, hvilket bl.a. må være tilfældet på boligsikringsområdet.

Vedrørende bortfald af stipendier og indførelse af de generelle persontilskud skal tilføjes, at Kristeligt Folkeparti ønsker uddannelsesstøtten ydet i form af statslån, der er rente- og afdragsfri i studietiden og lavt forrentede efter studiernes ophør. Derfor betyder overgangen til persontilskud en forbedret uddannelsesstøtte.

5) TILLÆGSSKAT

En konsekvent proportionalbeskatning sammenholdt med samme persontilskud til alle giver et enkelt og forståeligt skattesystem. Men det betyder en favorisering af de højere indtægter på en socialt uacceptabel måde. Derfor må der indføres en tillægsskat.

Tillægsskatten bør begynde med skattepligtige indtægter over ca. 175.000 kr., fordi den rene proportionalbeskatning ved dette beløb begynder at favorisere de højere indtægter. Dog skal der i forbindelse med beregningen af tillægsskatten være fri overførselsret mellem ægtefæller af beløb over de 175.000 kr.

6) DOBBELTBESKATNING AF AKTIEUDBYTTE M.V. AFVIKLES

Dobbeltbeskatningen består i, at selskabet først betaler selskabsskat af selskabsindkomsten, og aktionærerne betaler dernæst almindelig indkomstskat af det modtagne aktieudbytte. Dog er dobbeltbeskatningen lempet ved, at der indrømmes aktionærerne en skattegodtgørelse på 25% af det udbetalte udbytte. Skattegodtgørelsen modregnes i den skat, som pålægges udbyttedtageren af indkomsten for det pågældende indkomstår. I det omfang godtgørelsesbeløbet ikke kan anvendes til modregning, udbetales det kontant. Kristeligt Folkeparti vil afvikle dobbeltbeskatningen ved at indrømme aktionærerne en skattegodtgørelse, der svarer til den skat, der allerede er betalt i selskabet.

I personligt ejede virksomheder indføres en sondring mellem den del af virksomhedens overskud, som bliver stående i virksomheden, og den del, som ejeren udtrækker til privatforbrug. Den del af overskuddet, der bliver stående i virksomheden, er skattefri, mens ejerens udtræk beskattes som personlig indkomst. Også udtræk ved virksomhedens afhændelse beskattes som personlig indkomst.

7) REALRENTE- OG FONDSBESKATNING

I forlængelse af firkløverregeringens realrentebeskatning af pensionskasser m.m. ønsker Kristeligt Folkeparti også indført en rentebeskatning af arbejdsmarkedets konfliktfonde, erhvervsfonde, familiefonde m.m. Beskatningsprocenten af kapitaltilvæksten i fondene bør være den samme som ved selskabsbeskatningen.

Men Kristeligt Folkeparti vil på forhånd klart afvise beskatning af fonde med etiske og velgørende formål.

8) URIMELIGHEDERNE VED FORMUESKATTEN FJERNES

Danmark har en meget høj formueskat sammenlignet med andre vesteuropæiske lande. Formueskatten skal betales, uanset om skatteyderen har indkomst til at betale den med eller ej. Formueskatten er derfor en belastning for erhvervslivets virksomheder — ikke mindst for de mindre og mellemstore. Formueskatten kan også betyde, at landmænd, ejere af skove og godser m.fl. ikke kan få et rimeligt afkast af deres formue.

Kristeligt Folkeparti ønsker, at formueskatten skal bortfalde i de tilfælde, hvor de samlede skatter overstiger 75% af den skattepligtige indkomst. Efter gældende regler kan formueskatten nedsættes, så det samlede skattebeløb udgør 78% af den skattepligtige indkomst. Formueskatten kan dog højst nedsættes med 60%.

I den gældende lovgivning om formueskat findes en regel om, at der efter beregningen af en skatteydere formue skal ske et nedslag på 30% af (en del af) skatteyderens fysiske erhvervsaktiver. Denne regel skal fortsat være gældende.

9) ERHVERVSVENLIG BESKATNING

Erhvervslivets beskatingsregler skal udformes, så initiativ, igangsætning og investeringslyst fremmes. Beskatningen af produktionsjord afvikles, d.v.s. fuldstændig fjernelse af al skat på landbrugspligtig jord og på driftbygninger, mens dyrkede arealer uden landbrugspligt fortsat bør beskattes. Landbrugsjord, der overgår til andre formål, beskattes af den fremkomne værdistigning. Tilsvarende regler skal gælde for skovbrug og gartneri. For at landbruget kan opnå en større selvfinansiering, indføres der i takt med afskaffelsen af landbrugets grundskatter arealafgift, som skal indgå i en selvfinansieringspulje for landbruget.

Aktiv kapital investeret i arbejdspladser må ikke medregnes ved opgørelse af socialindkomsten, idet disse penge ikke er til rådighed til forbrug.

Gennem henlæggelse til konjunkturuudligningsfonde sikres virksomhederne adgang til at udligne gode og dårlige tider.

Erhvervenes dækningsafgifter afvikles.

10) SKATTEFRI FOLKEPENSION M.M.

Folkepensionen, der skal være ens for alle, skal ikke beskattes. Udgifterne i forbindelse med ændringen hæves i den sociale pensionsfond. Pr. 31.dec. 1982 udgjorde denne fonds formue ca. 45 mia. kr. Indtægter ud over pensionen skal ikke medføre nedtrapning af pensionen, men beskattes normalt. Samordningsfradraget for tjenestemænd bør ikke omfatte ægtefællers folkepension. Også andre offentlige ydelser (invalidpension, bistandshjælp m.m.) gøres skattefri, så vi undgår, at statskassen udbetaler fra den ene kasse og indkræver til den anden kasse. Ydelserne nedsættes med den beregnede skat i det bestående system.

11) INDIREKTE SKATTER (AFGIFTER)

Indirekte skatter eller afgifter indtager efterhånden en fremtrædende plads i vort skattesystem. Alle indirekte skatter er statsskatter. Af de indirekte skatter udgør merværdiafgiften (momsen) den væsentligste del. Momsen indbringer nemlig næsten lige så mange penge i statskassen som indkomstkatten til staten. Af afgifter, der også indbringer betydelige beløb, kan nævnes registreringsafgiften på motorkøretøjer, benzinafgiften samt energiafgiften. Derimod bidrager lystfartøjer og charterrejser kun yderst minimalt til statens indtægter. Punktafgifterne har i de senere år udgjort en faldende andel af den samlede beskatning, fordi de i almindelighed udgør et fast kronebeløb pr. vareenhed og således ikke er fulgt med i den alminde-

lige prisudvikling. Der bør derfor med mellemrum ske en regulering af de nævnte afgifter, så de bevarer deres andel i den samlede beskatning. Dertil kommer, at punktafgifter har en præventiv virkning ved at begrænse forbruget. Det gælder f.eks. øl, spiritus og tobak. Afgiftpolitikken bør tillige anvendes til nødvendig begrænsning af ressource- og energiforbrug samt bruges til at modvirke uheldige miljømæssige konsekvenser. Ved pålæg af punktafgifter bør man søge at undgå en for voldsom beskatning af enkelte erhvervs- og samfundsgrupper, men princippet må dog være, at de særlige afgifter pålægges varearter, hvor det ud fra samfundsmæssige hensyn er ønskeligt dels at dæmpe forbruget, dels at påvirke indkomstfordelingen.

For at finansiere en del af den opståede manko ved omlægningen af indkomstkatten bør visse punktafgifter forhøjes (øl, spiritus, tobak, kosmetik, spil, lotteri og charterrejser), ligesom forsikringsafgiften på lystfartøjer forhøjes væsentligt. Det er urimeligt, at lystfartøjer er næsten afgiftfri, mens motorkøretøjer er pålagt enorme afgifter. Automobillbeskatningen gøres afhængig af energiforbrug og sikkerhedsfaktorer. Sukkerafgiften bør nedsættes, da denne beskatning på en urimelig måde rammer de private husholdninger, der selv ønsker at fremstille familiens madvarer.

12) MERVÆRDIAFGIFTEN (MOMSEN)

I 1967 blev momsen indført i vort skattesystem til afløsning af omsen. I begyndelsen udgjorde momsen 10%, men er siden gradvis steget til 22%. Momsens klare formål har dels været at begrænse forbruget dels skaffe øgede indtægter til statskassen. Det var naturligt i de opgangstider, hvor den blev indført. Men samtidig er det klart, at stigende moms har medført øgede lønkrav/lønglidning og dermed stigende lønninger. Indirekte har momsen altså været med til at forringe konkurrenceevnen. De senere års udvikling med vækst og dermed personaleudvidelser i den offentlige sektor, mens beskæftigelsen samtidig er faldet i den private sektor, har betydet, at momsbyrden på lønnen i stigende grad er blevet en udgift for statskassen.

Det bør derfor nøje undersøges, om en samtidig nedsættelse af momsen og en lønnedgang på arbejdsmarkedet ville gavne både beskæftigelsen og statsfinanserne. Hvad vil den disponible realindkomst blive for en gennemsnitslønmodtager? En lønnedgang vil forbedre konkurrenceevnen og dermed beskæftigelsen. Øget beskæftigelse betyder statslig besparelse på arbejdsløshedsunderstøttelsen og samtidig forbedring af betalingsbalancen gennem øget eksport, der muliggøres ved forbedret konkurrenceevne.

AFSLUTNING

Betaling af skat er andet og mere end nogle kroner fra eller til. Det er et spørgsmål om ansvarsfølelse over for et fællesskab, som hver enkelt er medlem af. Hvis villigheden til at betale skat gradvis reduceres på grund af systemets svagheder, underminerer vi det fællesskab, som er en forudsætning for den fælles frihed. Kristeligt Folkeparti ønsker et skattesystem, hvor borgerne bliver beskattet efter deres virkelige skatteevne.

Vedtaget af hovedbestyrelsen den 7.10.83.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk